

**ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN**

CIRKULÄR

24/86

Juridiska avdelningen

18.8.1986

1

Opastinsilta 7
Senaatorinmäki

00520 HELSINKI
HELSINGFORS

Puhelin (90) 1511
Telefon

... Till arbetspensionsanstalterna

DELTIDSPENSION

Vid föredragning för Republikens president stadfästes 8.8.1986 lagar om ändring av APL, KAPL, LFÖPL och FÖPL gällande deltidspension. Regeringens proposition om detta har tillsänts pensionsanstalterna som bilaga till cirkulär 15/86.

Lagarna träder i kraft 1.1.1987. Avsikten är, att cirkulär och övriga anvisningar om tillämpningen och verkställigheten av dessa lagar tillsänds pensionsanstalterna i god tid innan lagarna träder i kraft.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare

Given i Nådendal den 8 augusti 1986

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 2 § 2 mom., 4 § 1 mom.,
7 b § 1 mom. och 12 § 1 mom. 4 punkten,
dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 2 mom. i lag av den 29 december 1972 (934/72), 4 § 1 mom. i
lag av den 18 juni 1971 (500/71), 7 b § 1 mom. i lag av den 18 januari 1985 (50/85) och 12 § 1
mom. 4 punkten i lag av den 28 juli 1978 (593/78), samt
fogas till lagen nya 4 f, 4 g och 5 c §§, till 7 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30
december 1965, den 15 december 1978 och den 31 december 1985 (707/65, 980/78 och 1120/85) ett
nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., samt till lagen en ny 17 a § som följer:

2 §

Vid tillämpningen av denna lag anses ett
arbetsförhållande ha upphört vid utgången av
den dag, för vilken på grundval av arbetsförhål-
landet senast betalades lön innan arbetsförhållan-
det bröts eller innan i 4 § 3 mom. angiven
arbetsoförmåga inträdde eller i 4 e § nämnd
individuell förtidspension började. Fortsätter ar-
betstagaren att arbeta efter det att arbetsförmå-
gan inträtt, anses han stå i nytt arbetsförhållan-
de. Arbetstagare som erhåller i 4 f § nämnd
deltidspension anses likaså stå i nytt arbetsförhål-
lande inom denna lags tillämpningsområde då
han fortsätter att arbeta i deltidarbete. Om
sådana i 1 § 1 mom. 2 punkten åsyftade
förutsättningar som skall föreligga för att ett
arbetsförhållande skall falla inom lagens tillämp-
ningsområde upphör att gälla medan arbetsför-
hållandet alltjämt fortgår, anses arbetsförhållan-
det ha upphört redan då arbetsgivaren gjort
anmälan om förändringen till pensionsanstalten.
Om nämnda förutsättningar senare på nytt är för

handen, förfars som om ett nytt arbetsförhållan-
de då hade begynt. Den tid under vilken arbets-
tagaren fullgjort värnplikt i aktiv tjänst räknas
inte in i den tid arbetsförhållandet fortgått.

Pensionsrätt

4 §

Arbetstagare har rätt till ålders-, invalid-, ar-
betslöshets- och deltidspension samt hans anhöri-
ga till familjepension enligt denna lag. Grundar
sig rätten att erhålla pension på två eller flera
arbetsförhållanden, sammanräknas de på varje
arbetsförhållande grundade pensionerna på det
sätt som stadgas nedan.

4 f §

Berättigad till deltidspension är arbetstagare
som har fyllt 60 men inte 65 år och övergått till
deltidsarbete, förutsatt att

1) han inte har rätt att erhålla i 8 § 4 mom. nämnd grundpension eller annan därmed jämförlig, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension;

2) han under en tid av 18 månader omedelbart före deltidspensionens början i minst 12 månader haft sådant arbete på heltid som berättigar till grundpension som avses i 8 § 4 mom. eller till annan därmed jämförlig pension;

3) på grundvalen av hans till tillämpningsområdet för denna lag hörande arbetsförhållande, den tid som återstår tills pensionsåldern uppnås skulle beaktas när pensionen fastställs, om han blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt då deltidspensionen börjar;

4) han under en tid av 15 kalenderår omedelbart före deltidspensionens början i sammanlagt minst fem år har intjänat i 8 § 4 mom. nämnd grundpension eller annan därmed jämförlig, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension; på grundvalen av arbetsförtjänsten i arbetsförhållanden, på vilka lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden tillämpas, beaktas den pensionsgrundande tiden därvid på det sätt som stadgas i 4 § 5 mom. i nämnda lag;

5) hans arbetstid i arbete på vilken denna lag tillämpas har minskat så, att den återstående arbetstiden i medeltal, arbetstiden även i annat i 2 punkten nämnt förvärvsarbete medräknad, utgör sammanlagt minst 16 timmar och högst 28 timmar i veckan; varierar arbetstiden per vecka, beräknas den återstående arbetstiden som medelvärde under en period av högst 16 veckor;

6) han inte uteblir från arbetet en längre tid än sex veckor i följd; i denna period om sex veckor inräknas inte semester eller tid för vilken arbetstagaren får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen; och att

7) hans förvärvsinkomst har nedgått så, att hans förvärvsinkomst av deltidsarbete som åsyftas i 5 punkten utgör minst 35 och högst 70 procent av de sammanräknade stabiliserade förvärvsinkomsterna av förvärvsarbete som nämns i 2 punkten; dock skall förvärvsinkomsten minst uppgå till det markbelopp som stadgas i 1 § 1 mom. 2 punkten, och minskningen i arbetstiden får inte väsentligt skilja sig från nedgången i förvärvsinkomsterna.

Arbetstagaren anses ha i 1 mom. 2 punkten nämnt förvärvsarbete på heltid, om hans arbetstid har varit lika lång som den i respektive bransch normalt tillämpade maximala arbetstiden för arbetstagare på heltid, eller om arbetstagaren samtidigt har två eller flera i 1 mom. 2

punkten nämnda förvärvsarbeten och hans sammanlagda arbetstid är minst 35 timmar i veckan.

När deltidspension fastställs, betraktas som stabiliserad förvärvsinkomst den pensionsgrundande lönen i det arbetsförhållande, på grundvalen av vilket vid fastställandet av pension skulle beaktas den återstående tiden till pensionsåldern, om arbetstagaren vid den tidpunkt då deltidspensionen börjar hade blivit arbetsoförmögen.

Undantag från de villkor som stadgas i 1 mom. 7 punkten kan av särskilda skäl göras i enlighet med vad social- och hälsovårdsministeriet föreskriver.

4 g §

Deltidspension beviljas tidigast från ingången av månaden närmast efter den då arbetstagaren fyllt 60 år, likväl inte retroaktivt för längre tid än sex månader före den månad då ansökan om deltidspension gjordes.

Deltidspensionen skall indras, om arbetstagaren inte längre uppfyller de i 4 f § stadgade villkoren för erhållande av pension. Beviljas invalid- eller arbetslöshetspension för den tid för vilken deltidspension betalats, betraktas deltidspensionen som delbetalning på invalid- eller arbetslöshetspensionen. Om arbetstagaren alltså fortsätter i deltidsarbete efter att ha fyllt 65 år, förvandlas deltidspensionen, utan hinder av vad som stadgas på annat ställe i denna lag, till en lika stor ålderspension. När arbetstagaren upphör med deltidsarbetet utbetalas den uppskjutna delen av ålderspensionen förhöjd enligt 5 § 3 mom.

Har deltidspension indragits i enlighet med 2 mom., har arbetstagaren rätt att på nytt få deltidspension när han uppfyller de i 4 f § stadgade villkoren. Börjar deltidspension på nytt inom sex månader från det att den tidigare deltidspensionen upphörde, beviljas pensionen på de tidigare grunderna, om inte annat följer av 5 c § 4 mom.

5 c §

Deltidspensionens belopp är, om inte annat följer av 2 och 3 mom., för arbetstagare som fyllt 60 år 44 procent av skillnaden mellan den enligt 4 f § 3 mom. fastställda stabiliserade förvärvsinkomsten av förvärvsarbete inom denna lags tillämpningsområde och förvärvsinkomsten av förvärvsarbete på deltid inom denna lags tillämpningsområde. Börjar deltidspensionen senare än vid ingången av den månad som följer efter det arbetstagaren fyllt 60 år, höjs nämnda procenttal

med 1/3 procentenhet för varje månad med vilken arbetstagarens ålder överskrider 60 år när deltidspensionen börjar.

Har arbetstagaren samtidigt två eller flera i 4 f § 1 mom. 2 punkten nämnda förvärsarbeten, och är skillnaden mellan de sammanlagda, i 4 f § 3 mom. angivna förvärsinkomsterna före arbetstagarens övergång till deltidarbete och de sammanlagda förvärsinkomsterna under deltidarbetet mindre än den skillnad som nämns i 1 mom., beräknas deltidspensionens belopp på den mindre skillnaden. Deltidspensionens maximalbelopp är 75 procent av den i enlighet med 8 § samordnade pension som arbetstagaren enligt de lagar och pensionsstadgor eller det pensionsreglemente som avses i 8 § 4 mom. har intjänat före den tidpunkt då deltidspensionen börjar.

Deltidspensionens belopp beräknas på nytt, om det i deltidspensionstagarens förvärsinkomster under deltidarbete har skett en förändring som väsentligt avviker från den allmänna löneutvecklingen.

7 §

Om arbetstagaren är född före den 1 januari 1930, höjs vid fastställandet av ålders- eller invalidpension den pensionsgrundande lönen, bestämd på grundval av arbetsförhållande som fortgått medan deltidspension betalats, med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1924 eller tidigare	1,6
1925	1,5
1926	1,4
1927	1,3
1928	1,2
1929	1,1

7 b §

Har arbetstagare erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa nämnd arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten, höjs annan pension än deltidspension med ett arbetslöshetsstillägg. Har arbetstagaren under hela kalenderåret stått i samma, av denna lag omfattat arbetsförhållande, berättigar för detta år utbetald arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten likväl inte till arbetslöshetsstillägg, om inte arbetstagarens arbetsförhållande, som omfattas av denna lag, upphört inom tre år efter utgången av

förstnämnda kalenderår eller om inte arbetstagaren under samma kalenderår förtjänat lön, som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, till minst det gränobelopp som avses i 5 § 1 mom. i nämnda lag. Dagpenning avvägd enligt förtjänsten som betalats för tiden före ingången av det kalenderår, under vilket arbetstagaren fyllt 23 år, samt för det år, under vilket pensionsfallet inträffat, och för det föregående kalenderåret berättigar likväl inte till arbetslöshetsstillägg.

12 §

Pensionsanstaltarnas ömsesidiga ansvar för pensionerna bestämmes och de omkostnader pensionsanstalterna åsamkas av pensionerna fördelas mellan pensionsanstalterna, försåvitt dessa ej annorlunda överenskommit, på följande sätt:

4) för övriga ålders-, invalid- och familjepensioner, med undantag av belopp enligt 9 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, samt för de delar av pensionerna som överstiger de i 1—3 punkten angivna beloppen, för arbetslöshetspension och deltidspension samt för kostnader föranledda av en allmän förändring i premiernas eller fondernas beräkningsgrunder och för den i 9 § 1 mom. 3 punkten lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden angivna andelen i kostnaderna för pensionsskyddet enligt nämnda lag svarar pensionsanstalterna gemensamt enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för de olika slagen av kostnader; samt

17 a §

Pensionstagare är skyldig att till pensionsanstalten anmäla sådana ändringar som inverkar på hans rätt att erhålla pension eller på pensionens belopp.

Pensionsanstalten kan vid behov av pensionstagaren kräva utredning över omständigheter som påverkar pensionens belopp och utredning över att han fortfarande uppfyller villkoren för erhållande av pension. Har pensionstagaren inte tillställt pensionsanstalten nämnda utredning inom en av anstalten utsatt skälig tid, kan anstalten förordna att utbetalningen av pensionen skall avbrytas till dess utredningen inlämnats.

Arbetsgivaren är även skyldig att till pensionsanstalten på dess begäran lämna de uppgifter som avses i 2 mom. och som behövs för att pension skall kunna betalas.

Då rätt till deltidspension bestäms skall också beaktas övergång till deltidarbete innan denna lag träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 8 augusti 1986

Republikens President

Minister

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

Given i Nådendal den 8 augusti 1986

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden 1 § 1 mom., 4 § 5 mom. och 9 § 1 mom. 3 punkten,

dess lagrum sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag av den 26 juni 1981 (473/81), 4 § 5 mom. i lag av den 14 december 1979 (917/79) och 9 § 1 mom. 3 punkten i lag av den 20 september 1974 (750/74), samt

fogas till 5 §, i stället för det genom lag av den 18 april 1986 (284/86) upphävda 8 mom., ett nytt 8 mom. som följer:

1 §

För arbetstagare som är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som därom stadgas genom förordning, arbetar inom annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt i fråga om sådana arbetstagares anhöriga familjepensionsskydd i enlighet med denna lag. Om inte annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3, 5 och 6 mom., 4 a—4 d, 4 f och 4 g §§, 5 b § 3 och 4 mom., 5 c, 7 a—10 och 12 §§, 13 § 3 mom., 14, 15 a—18 och 19 a—23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

4 §

Arbetstagare är berättigad till arbetslöshetspension och deltidspension, om annat inte följer av denna lag, på det sätt som stadgas i lagen om pension för arbetstagare. Den tid som

enligt 4 f § 1 mom. 3 punkten i nämnda lag återstår till pensionsåldern motsvarar i 7 § 1 mom. angiven lön. Den i 4 f § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda pensionsgrundande tiden av fem år beräknas i månader på grundval av de arbetsförtjänster som under de sistförflutna 15 kalenderåren erhållits i arbetsförhållanden på vilka denna lag tillämpas, genom att beloppet av arbetsförtjänsten under kalenderåret divideras med det markbelopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i nämnda lag. Härvid beaktas endast hela månader, likväl högst så många månader att de tillsammans med övriga i 4 f § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare angivna pensionsgrundande tider utgör 12 månader per kalenderår. När deltidspension fastställs, betraktas som stabiliserad förvärvsinkomst den i 7 § 1 mom. nämnda lön, som skulle räknas såsom berättigande till pension om arbetstagaren blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt då delpensionen börjar.

5 §

Är arbetstagaren född före den 1 januari 1930, höjs vid fastställandet av ålders- och invalidpen-

sion den pensionsgrundande lönen, bestämd på grundvalen av arbetsförtjänster som erhållits medan deltidspension betalats, med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1924 eller tidigare	1,6
1925	1,5
1926	1,4
1927	1,3
1928	1,2
1929	1,1

9 §

För det i denna lag stadgade pensionsskyddet svara de i 2 § avsedda pensionsanstalterna, såframt de icke annorlunda överenskommit, på följande sätt:

3) för övriga ålders-, invalid- och familjepensioner, med undantag av belopp som skall beta-

las i enlighet med 12 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare samt för de delar av pension som överstiger i 1 och 2 punkten nämnda belopp, för arbetslöshetspension och deltidspension samt för motsvarande pensioner och delar av pensioner i enlighet med minimipensionsskyddet, som betalas enligt lagen om pension för arbetstagare, och för pensionsskyddscentralens kostnader svarar pensionsanstalterna tillsammans med de pensionsanstalter som bedriver i lagen om pension för arbetstagare nämnd verksamhet, på det sätt som stadgas i 12 § 1 mom. 4 och 5 punkten lagen om pension för arbetstagare; samt

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Då rätt till deltidspension bestäms skall också beaktas övergång till deltidsarbete innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 8 augusti 1986

Republikens President

Minister

L a g

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

Given i Nådendal den 8 augusti 1986

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare 6 § 1 mom., 6 c § 3 mom., 8 § 6 och 7 mom. samt 19 § 1 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 6 § 1 mom. i lag av den 26 juli 1985 (668/85), 6 c § 3 mom. i lag av den 29 april 1980 (294/80), 8 § 6 mom. i lag av den 28 juli 1978 (595/78), 8 § 7 mom. i lag av den 18 juni 1971 (502/71) samt 19 § 1 mom. i lag av den 13 juni 1986 (460/86), som följer:

6 §

Förutsättningarna för erhållande av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension, individuell förtidspension, deltidspension och familjepension samt pensionens storlek bestäms, om inte annat följer av denna lag, på det sätt som stadgas i lagen om pension för arbetstagare, och härvid skall beträffande arbetsinkomst och till pension berättigande tid som avses i denna lag i motsvarande mån tillämpas vad som i nämnda lag är stadgat om lön och till pension berättigande tjänstgöringstid. En förutsättning för erhållande av deltidspension är att lantbruksföretagaren minskar sin av denna lag omfattande verksamhet till hälften eller helt och håller upphör med den och att hans återstående förvärvsarbete motsvarar de förutsättningar som stadgas i 4 f § 1 mom. 5 och 7 punkten lagen om pension för arbetstagare. Lantbruksföretagaren skall för pensionsanstalten förete tillräcklig utredning om minskningen av sin arbetstid. När deltidspensionens belopp uträknas, betraktas som lantbruksföretagarens stabiliserade arbetsinkomst den för honom fastställda genomsnittliga arbetsinkomsten under de fyra kalenderåren närmast före övergången till deltidarbete och såsom arbetsinkomst av deltidarbete hälften därav. På pension enligt denna lag

tillämpas likväl inte stadgandena i 5 a och 7 b §§ lagen om pension för arbetstagare. Då förtida ålderspension fastställs, tillämpas 5 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare så, att i stället för födelseåret 1937 används födelseåret 1945 och den av födelseåret beroende minskningen sker enligt följande procenttal:

Födelseår	Minskning i procent per månad
1930 eller tidigare	0,33
1931	0,34
1932	0,36
1933	0,37
1934	0,38
1935	0,39
1936	0,40
1937	0,41
1938	0,42
1939	0,43
1940	0,44
1941	0,46
1942	0,47
1943	0,48
1944	0,49
— — — — —	— — — — —

6 c §

Om generationsväxlingspension beviljas den som erhållit invalidpension eller deltidspension, indras invalidpensionen eller deltidspensionen från närmast följande möjliga förfallodag till den del pensionen grundar sig på företagaverksamhet enligt denna lag. Efter generationsväxlingspensionens begynnelsestidpunkt utbetalda rater av invalidpension eller deltidspension, som skall indras, anses såsom delbetalningar av generationsväxlingspensionen.

8 §

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självmant justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock inte ändras retroaktivt. Efter det kalenderår under vilket företagaren har fyllt 62 år justeras arbetsinkomsten endast om de i 1 § nämnda försäkringsförutsättningarna inte föreligger i fråga om lantbruksföretagaren. Utan hinder av vad som stadgas i denna paragraf fastställs såsom arbetsinkomst för lantbruksföretagare som får deltidspension hälften av den i 6 § 1 mom. nämnda genomsnittliga arbetsinkomsten.

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten erhålls genom att de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp divideras med motsvarande tid. Har för lantbruksföretagaren fastställts arbetsinkomst för tiden efter

det han fyllt 23 år, beaktas inte när den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms arbetsinkomsterna innan nämnda ålder nåddes och motsvarande tid. Är lantbruksföretagaren född före den 1 januari 1938, höjs vid fastställandet av ålders- eller invalidpension hans i 6 mom. nämnda, för deltidspensionstiden fastställda pensionsgrundande arbetsinkomst med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1932 eller tidigare	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

19 §

Om inte annat följer av denna lag, skall dessutom i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 2 § 2 mom., 3 § 3 och 4 mom., 4 och 4 b—4 g §§, 5 § 2—5 mom., 5 b, 5 c, 7 a och 7 c—9 a §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 13, 14, 16—21 a och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare samt i 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Då rätt till deltidspension bestäms, skall också beaktas övergång till deltidsarbete innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 8 augusti 1986

Republikens President

Minister

L a g

om ändring av lagen om pension för företagare

Given i Nådendal den 8 augusti 1986

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare 5 § i mom., 7 § 2 och 3 mom. samt 17 § 1 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 5 § 1 mom. i lag av den 26 juli 1985 (669/85), 7 § 2 mom. i lag av den 28 juli 1978 (596/78), 7 § 3 mom. i lag av den 18 juni 1971 (503/71) och 17 § 1 mom. i lag av den 13 juni 1986 (461/86), som följer:

5 §

Förutsättningarna för erhållande av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension, individuell förtidspension, deltidspension och familjepension samt pensionens storlek bestäms, om inte annat följer av denna lag, på det sätt som stadgas i lagen om pension för arbetstagare, och härvid skall beträffande arbetsinkomst och till pension berättigande tid som avses i denna lag i motsvarande mån tillämpas vad som i nämnda lag är stadgat om lön och till pension berättigande tjänstgöringstid. En förutsättning för erhållande av deltidspension är att företagaren minskar sitt av denna lag omfattande förvärvsarbete till hälften eller helt och hållet upphör med det och att hans återstående förvärvsarbete motsvarar de förutsättningar som stadgas i 4 f § 1 mom. 5 och 7 punkten. Om han fortsätter med sin företagarverksamhet förutsätts det likväl att hans återstående arbetsinkomst uppgår till minst det belopp som avses i 1 § 3 mom. 2 punkten. Företagaren skall för pensionsanstalten förete tillräcklig utredning om minskningen av sin arbetstid. När deltidspensionens belopp uträknas, betraktas såsom företagarens stabiliserade arbetsinkomst den för honom fastställda genomsnittliga inkomsten under de sista fyra kalenderåren omedelbart före övergången till deltidsarbete, och såsom arbetsin-

komst av deltidsarbete hälften därav. På pension enligt denna lag tillämpas likväl inte stadgandena i 5 a och 7 b §§ lagen om pension för arbetstagare. Då förtida ålderspension fastställs, tillämpas 5 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare så, att i stället för födelseåret 1937 används födelseåret 1945 och den av födelseåret beroende minskningen sker enligt följande procenttal:

Födelseår	Minskning i procent per månad
1930 eller tidigare	0,33
1931	0,34
1932	0,36
1933	0,37
1934	0,38
1935	0,39
1936	0,40
1937	0,41
1938	0,42
1939	0,43
1940	0,44
1941	0,46
1942	0,47
1943	0,48
1944	0,49
— — — — —	— — — — —

7 §

— — — — —
 Då försäkringen begynner, fastställer pensionsanstalten företagarens arbetsinkomst. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare ändras väsentligt, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även självständigt justera arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får dock inte ändras retroaktivt. Efter det kalenderår under vilket företagaren har fyllt 62 år justeras arbetsinkomsten endast om de i 1 § nämnda försäkringsföreskrifterna inte föreligger i fråga om företagaren. Utan hinder av vad som stadgas i denna paragraf fastställs såsom arbetsinkomst för företagare som får deltidspension hälften av den i 5 § 1 mom. nämnda genomsnittliga arbetsinkomsten.

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten erhålls genom att de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp divideras med motsvarande tid. Här för företagaren fastställts arbetsinkomst för tiden efter det att han fyllt 23 år, beaktas inte när den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms arbetsinkomsterna innan nämnda ålder nåddes och motsvarande tid. Är företagaren född före den 1 januari 1938, höjs vid fastställandet av ålders- eller invalidpension hans i 2 mom. nämnda, för

deltidspensionstiden fastställda pensionsgrundande arbetsinkomst med följande koefficienter:

Födelseår	Koefficient
1932 eller tidigare	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

17 §

Om inte annat följer av denna lag, skall dessutom i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 2 § 2 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 och 4 b—4 g §§, 5 § 2—5 mom., 5 b, 5 c, 7 a och 7 c—10 §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 13, 14, 16—21 a och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

— — — — —
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Då rätt till deltidspension bestäms, skall också beaktas övergång till deltidsarbete innan denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 8 augusti 1986

Republikens President

Minister